ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
VERICA TRSTENJAK
της 28ης Απριλίου 2010[1]

Περιεχόμενα

I — Εισαγωγή ..... I - 9993

II — Νομικό πλαίσιο ..... I - 9994

A — Οδηγία 89/106 ..... I - 9994

B — Οδηγία 89/686 ..... I - 9996

Γ — Απόφαση 93/465 ..... I - 9997

III — Ευρωπαϊκό πρότυπο 795 ..... I - 9997

IV — Τα πραγματικά περιστατικά και η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ..... I - 10000

V — Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου ..... I - 10002

VI — Επιχειρήματα των διαδίκων ..... I - 10003

A — Επί του πρώτου ερωτήματος ..... I - 10003

B — Επί του δευτέρου ερωτήματος ..... I - 10004

Γ — Επί του τρίτου ερωτήματος ..... I - 10005

Δ — Επί του τετάρτου ερωτήματος ..... I - 10006

E — Επί του πέμπτου ερωτήματος ..... I - 10006

ΣΤ — Επί του έκτου ερωτήματος ..... I - 10007

Z — Επί του εβδόμου και του ογδόου ερωτήματος ..... I - 10008

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

VII — Νομική εκτίμηση ..... I - 10009

A — Γενικές παρατηρήσεις ..... I - 10009

B — Το πρώτο ερώτημα ..... I - 10010

Γ — Το δεύτερο ερώτημα ..... I - 10014

Δ — Το τρίτο ερώτημα ..... I - 10016

E — Το τέταρτο ερώτημα ..... I - 10018

ΣΤ — Το πέμπτο ερώτημα ..... I - 10021

Z — Το έκτο ερώτημα ..... I - 10021

H — Το έβδομο και το όγδοο ερώτημα ..... I - 10022

VIII — Πρόταση ..... I - 10023

I — Εισαγωγή

1. Στην παρούσα διαδικασία λόγω παραπομπής βάσει του άρθρου 234 ΕΚ [2] το Rechtbank's-Gravenhage (στο εξής: αιτούν δικαστήριο) ζητεί από το Δικαστήριο με οκτώ προδικαστικά ερωτήματα να ερμηνεύσει την οδηγία 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών [3], καθώς και την οδηγία 89/686/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας [4].

2. Με τα προδικαστικά αυτά ερωτήματα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν οι διατάξεις αγκυρώσεως για την προστασία

2 — Η διαδικασία λόγω παραπομπής ρυθμίζεται, πλέον, βάσει της Συνθήκης της Λισσαβώνας για την τροποποίηση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της 13ης Δεκεμβρίου 2007 (ΕΕ C 306, σ. 1), στο άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3 — ΕΕ L 40, σ. 12, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2003, περί προσαρμογής στην απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου των διατάξεων των σχετικών με τις επιτροπές που επικουρούν την Επιτροπή στην άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της, οι οποίες προβλέπονται από πράξεις υποκείμενες στη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 284, σ. 1).

4 — ΕΕ L 399, σ. 18, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2003, περί προσαρμογής στην απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου των διατάξεων των σχετικών με τις επιτροπές που επικουρούν την Επιτροπή στην άσκηση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της, οι οποίες προβλέπονται από πράξεις υποκείμενες στη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 284, σ. 1).

από τις πτώσεις στο πλαίσιο εργασιών επί επίπεδων στεγών, οι οποίες περιλαμβάνουν μια μόνιμη αγκύρωση που είναι σταθερά συνδεδεμένη με τη στέγη, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106 και/ή στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686. Στη συνάφεια αυτή, το αιτούν δικαστήριο ερωτά επίσης αν και υπό ποιες προϋποθέσεις αυτές οι διατάξεις αγκυρώσεως μπορούν να φέρουν τη σήμανση «CE».

II — Νομικό πλαίσιο

A — *Οδηγία 89/106*

3. Το άρθρο 1 της οδηγίας 89/106 προβλέπει τα εξής:

«1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών, στον βαθμό που τα αφορούν οι βασικές απαιτήσεις που ισχύουν για τα δομικά έργα, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1.

2. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως "προϊόν του τομέα των δομικών κατασκευών" νοείται κάθε προϊόν το οποίο κατασκευάζεται για να ενσωματωθεί, κατά τρόπο διαρκή, σε δομικά έργα εν γένει, που καλύπτουν τόσο τα κτήρια όσο και τα έργα πολιτικού μηχανικού.

Τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών καλούνται στο εξής "προϊόντα", ενώ τα δομικά έργα εν γένει, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα κτήρια και τα έργα πολιτικού μηχανικού, καλούνται στο εξής "έργα".»

4. Το άρθρο 2 της οδηγίας 89/106 ορίζει:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα προϊόντα που αναφέρει το άρθρο 1, τα οποία κατασκευάζονται για να χρησιμοποιηθούν σε έργα, μπορούν να διατίθενται στην αγορά μόνον εάν είναι κατάλληλα για τη χρήση για την οποία προορίζονται, εάν δηλαδή έχουν χαρακτηριστικά τέτοια ώστε το έργο στο οποίο θα ενσωματωθούν, συναρμολογηθούν, εφαρμοσθούν ή εγκατασταθούν, να μπορεί, εφόσον αυτό έχει ορθώς σχεδιαστεί και κατασκευαστεί, να ικανοποιήσει τις βασικές απαιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3, όπου και όταν τα εν λόγω έργα διέπονται από ρυθμίσεις που περιέχουν τέτοιες απαιτήσεις.

2. Όταν τα προϊόντα διέπονται από άλλες κοινοτικές οδηγίες οι οποίες αφορούν άλλα θέματα και προβλέπουν τη σήμανση πιστότητας "CE", που αναφέρεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, η εν λόγω σήμανση υποδηλώνει την πιστότητα των προϊόντων προς τις απαιτήσεις και των άλλων αυτών οδηγιών.

[…]»

5. Το άρθρο 3 της οδηγίας 89/106 ορίζει:

«1. Οι οριζόμενες βασικές απαιτήσεις που ισχύουν για τα έργα και μπορούν να επηρεάσουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά ενός προϊόντος εκτίθενται ως στόχοι στο παράρτημα I.

[…]

3. Οι βασικές απαιτήσεις συγκεκριμενοποιούνται με έγγραφα (ερμηνευτικά έγγραφα) με τα οποία δημιουργούνται οι αναγκαίοι δεσμοί μεταξύ των βασικών απαιτήσεων που ορίζει η παράγραφος 1 και των εντολών τυποποίησης, των εντολών περί των κατευθυντηρίων γραμμών για την ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση ή την αναγνώριση άλλων τεχνικών προδιαγραφών κατά την έννοια των άρθρων 4 και 5.»

6. Το άρθρο 4 της οδηγίας 89/106 ορίζει:

«1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως "τεχνικές προδιαγραφές", νοούνται τα πρότυπα και οι τεχνικές εγκρίσεις.

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, εναρμονισμένα πρότυπα είναι οι τεχνικές προδιαγραφές που εγκρίνονται από την CEN ή την CENELEC ή και από τους δύο αυτούς οργανισμούς, μετά από εντολή της Επιτροπής σύμφωνα με την οδηγία 83/189/ΕΟΚ, βάσει γνώμης της επιτροπής η οποία αναφέρεται στο άρθρο 19, και σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις που αφορούν τη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των δύο αυτών οργανισμών, οι οποίες υπογράφηκαν στις 13 Νοεμβρίου 1984.

2. Τα κράτη μέλη θεωρούν κατάλληλα προς χρήση τα προϊόντα που επιτρέπουν στα έργα στα οποία χρησιμοποιούνται, εφόσον αυτά έχουν σχεδιαστεί και εκτελεστεί ορθά, να πληρούν τις αναφερόμενες στο άρθρο 3 βασικές απαιτήσεις, εάν τα εν λόγω προϊόντα φέρουν τη σήμανση "CE" που υποδηλώνει ότι πληρούν το σύνολο των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι διαδικασίες για την εκτίμηση της πιστότητας που προβλέπονται στο κεφάλαιο V και η διαδικασία που προβλέπεται στο κεφάλαιο III […]»

7. Το άρθρο 7 της οδηγίας 89/106 ορίζει:

«1. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ποιότητα των εναρμονισμένων προτύπων για τα σκοπούμενα προϊόντα, τα πρότυπα καταρτίζονται από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης βάσει εντολών τις οποίες τους δίδει η Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει η οδηγία 83/189/ΕΟΚ και μετά από διαβούλευση με την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 19, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των οργανισμών αυτών, οι οποίες υπογράφηκαν στις 13 Νοεμβρίου 1984.

2. Τα πρότυπα που καταρτίζονται κατ' αυτό τον τρόπο λαμβανομένων υπόψη των ερμηνευτικών εγγράφων, πρέπει, κατά το δυνατόν, να διατυπώνονται ως απαιτήσεις σχετικά με τις επιδόσεις των προϊόντων.

3. Μετά την κατάρτιση των προτύπων από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης, η Επιτροπή δημοσιεύει τα σχετικά στοιχεία στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.*»

Β — *Οδηγία 89/686*

8. Το άρθρο 1 της οδηγίας 89/686 ορίζει:

«1. Η παρούσα οδηγία αφορά τα μέσα ατομικής προστασίας, τα οποία στην συνέχεια καλούνται "ΜΑΠ".

Στην παρούσα οδηγία καθορίζονται οι όροι της διάθεσης στην αγορά, της ελεύθερης κυκλοφορίας στην Κοινότητα καθώς και οι βασικές απαιτήσεις ασφάλειας που πρέπει να πληρούν τα ΜΑΠ προκειμένου να προφυλάσσεται η υγεία και να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των χρηστών.

2. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ΜΑΠ θεωρείται κάθε σύστημα ή μέσον το οποίο φοράει ή κρατάει ένα πρόσωπο ώστε να προστατεύεται από ένα ή περισσότερους κινδύνους που απειλούν ενδεχομένως την ασφάλεια και την υγεία του.

Θεωρούνται επίσης ως ΜΑΠ:

α) το σύνολο που αποτελείται από πολλά συστήματα ή μέσα συνδυαζόμενα από τον κατασκευαστή έτσι ώστε να συνεργάζονται και να προστατεύουν ένα πρόσωπο από έναν ή περισσότερους κινδύνους στους οποίους ενδέχεται να εκτεθεί ταυτόχρονα·

β) το προστατευτικό σύστημα ή μέσο το οποίο αποτελεί τμήμα, δυνάμενο να αποσπάται ή όχι, ατομικού εξοπλισμού που δεν έχει προστατευτικό σκοπό και τον οποίο φοράει ή κρατάει ένα πρόσωπο για την εκτέλεση μιας δραστηριότητας·

γ) τα εναλλάξιμα συστατικά μέρη ενός ΜΑΠ, αναγκαία για την καλή λειτουργία του και τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά γι' αυτό το ΜΑΠ.

3. Ως αναπόσπαστο μέρος ενός ΜΑΠ θεωρείται κάθε σύστημα σύνδεσης που διατίθεται στην αγορά μαζί με το ΜΑΠ και χρησιμοποιείται για τη σύνδεση αυτού σε ένα άλλο εξωτερικό συμπληρωματικό σύστημα, ακόμα και όταν το εν λόγω σύστημα σύνδεσης δεν προορίζεται να φοριέται ή να κρατιέται μόνιμα από τον χρήστη κατά τη διάρκεια της έκθεσης στον κίνδυνο ή στους κινδύνους.

[…]»

9. Κατά το άρθρο 3 της οδηγίας 89/686, τα ΜΑΠ που αναφέρονται στο άρθρο 1 πρέπει να πληρούν τις βασικές απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας που προβλέπει το παράρτημα ΙΙ.

10. Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/686, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαγορεύουν, να περιορίζουν ή να εμποδίζουν τη διάθεση στην αγορά των ΜΑΠ ή των συστατικών μερών τους που είναι σύμφωνα προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας και φέρουν σήμανση «CE» που υποδηλώνει την πιστότητά τους προς το σύνολο των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών πιστοποίησης που προβλέπονται στο κεφάλαιο ΙΙ.

Γ — *Απόφαση 93/465*

11. Το άρθρο 1 της αποφάσεως 93/465/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1993, για τις ενότητες που αφορούν τις διάφορες φάσεις των διαδικασιών αξιολόγησης της πιστότητας και τους κανόνες επίθεσης και χρήσης της σήμανσης πιστότητας «CE» που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στις οδηγίες τεχνικής εναρμόνισης [5], προβλέπει τα εξής:

«1. Οι διαδικασίες αξιολόγησης της πιστότητας που χρησιμοποιούνται στις οδηγίες τεχνικής εναρμόνισης σχετικά με τη διάθεση στην αγορά βιομηχανικών προϊόντων επιλέγονται μεταξύ των ενοτήτων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα και σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στην παρούσα απόφαση καθώς και στις γενικές κατευθυντήριες γραμμές που περιλαμβάνονται στο παράρτημα.

[…]

2. Η παρούσα απόφαση καθορίζει το καθεστώς σήμανσης πιστότητας "CE" στις κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις που αφορούν τον σχεδιασμό, την κατασκευή, τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία ή τη χρήση των βιομηχανικών προϊόντων.

[…]»

ΙΙΙ — Ευρωπαϊκό πρότυπο 795

12. Το ευρωπαϊκό πρότυπο 795 (στο εξής: ΕΝ 795) έγινε αποδεκτό από την ευρωπαϊκή επιτροπή προτύπων στις 29 Μαρτίου 1996 και δημοσιεύθηκε από την Επιτροπή στις 12 Φεβρουαρίου 2000 στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 89/686

5 — ΕΕ L 220, σ. 23.

ως εναρμονισμένο πρότυπο κατά την έννοια της εν λόγω οδηγίας [6].

13. Το ΕΝ 795 ορίζει τα εξής:

«1. Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Το παρόν πρότυπο ορίζει τις απαιτήσεις, τις μεθόδους δοκιμών, τις οδηγίες χρήσεως και τις σημάνσεις των διατάξεων αγκυρώσεως που προορίζονται αποκλειστικώς για την ατομική προστασία από τις πτώσεις.

Το πρότυπο αυτό δεν αφορά τα αγκύρια που κατασκευάζονται σύμφωνα με το πρότυπο ΕΝ517 ή τις σανίδες επικοινωνίας σύμφωνα με το πρότυπο ΕΝ 516 ή τα σταθερά σημεία αγκυρώσεως που αποτελούν μέρος του αρχικού κτίσματος.

[…]

3. Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος προτύπου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί.

3.1. διάταξη αγκυρώσεως: Στοιχείο ή σειρά στοιχείων ή εξαρτημάτων τα οποία περιλαμβάνουν ένα ή πλείονα σημεία αγκυρώσεως.

3.2. στοιχείο: Μέρος εξαρτήματος ή υποσυστήματος. Σχοινιά, υφασμένη ταινία, στοιχεία συνδέσεως, βοηθητικά μέρη και αγκυροβολημένα σύρματα αποτελούν παραδείγματα στοιχείων.

[…]

3.4. σημείο αγκυρώσεως: Στοιχείο επί του οποίου μπορούν να στερεωθούν μέσα ατομικής προστασίας, μετά την εγκατάσταση μιας διατάξεως αγκυρώσεως.

3.5. μόνιμη αγκύρωση: Στοιχείο ή στοιχεία τα οποία είναι μονίμως στερεωμένα στο κτίσμα, επί των οποίων μπορεί να στερεωθεί μια διάταξη αγκυρώσεως ή ένα μέσο ατομικής προστασίας.

[…]

6 — Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 12ης Φεβρουαρίου 2000, στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 89/686/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας, όπως τροποποιήθηκε από τις οδηγίες 93/68/ΕΟΚ, 93/95/ΕΟΚ και 96/58/ΕΚ (ΕΕ C 40, σ. 7). Εντούτοις, η δημοσίευση αυτή περιελάμβανε τη ρητή προειδοποίηση ότι δεν αφορά τα μέσα στις κατηγορίες Α (δομικές άγκυρες), Γ (διατάξεις αγκυρώσεως με εύκαμπτα οριζόντια στηρίγματα ασφαλείας) και Δ (διατάξεις αγκυρώσεως με άκαμπτες οριζόντιες σιδηροτροχιές ασφαλείας)· βλ. σημείο 121 των παρουσών προτάσεων.

3.13 Κατηγορίες	4.3. Ειδικές απαιτήσεις για τις διατάξεις αγκυρώσεως
3.13.1 Κατηγορία A	
	4.3.1. Κατηγορία A
3.13.1.1. Κατηγορία A1	
Η κατηγορία A1 περιλαμβάνει τις μόνιμες αγκυρώσεις οι οποίες προορίζονται για τις κάθετες και οριζόντιες επιφάνειες καθώς και για τις επιφάνειες υπό κλίση, όπως είναι οι τοίχοι, οι κολώνες, τα υπέρθυρα (βλ. σχήμα 1).	4.3.1.1 Κατηγορία A1 – Δοκιμή τύπου για διατάξεις αγκυρώσεως οι οποίες στερεώνονται σε κάθετες και οριζόντιες επιφάνειες και σε επιφάνειες υπό κλίση
[…]	Πρέπει να πραγματοποιηθεί στατική δοκιμή, όπως περιγράφεται στο άρθρο 5.2.1, διά της ασκήσεως δυνάμεως 10 kN κατά την κατεύθυνση προς την οποία μπορεί να ασκηθεί η δύναμη κατά τη χρήση. Η δύναμη αυτή πρέπει να ασκηθεί διαρκώς επί [τρία] λεπτά. Η διάταξη αγκυρώσεως πρέπει να αντέξει την άσκηση της δυνάμεως.
3.13.1.2. Κατηγορία A2	
Η κατηγορία A2 περιλαμβάνει τις μόνιμες αγκυρώσεις οι οποίες έχουν ως προορισμό να στερεώνονται σε επικλινείς στέγες (βλ. σχήμα 2).	Πρέπει να πραγματοποιηθεί δυναμική δοκιμή όπως περιγράφεται στο άρθρο 5.3.2. Πρέπει να συγκρατηθεί η πίπτουσα μάζα.
[…]	[…]

5.2. Διαδικασίες δοκιμής για τη στατική δύναμη

Εγκαταστήστε τη διάταξη αγκυρώσεως, σύμφωνα με τις οδηγίες εγκαταστάσεως, επί ενός δείγματος της κατασκευής για την οποία προορίζεται […]

Εγκαταστήστε τη συσκευή δοκιμής για τη στατική δύναμη η οποία περιγράφεται στο άρθρο 4.1.1, έτσι ώστε να ασκηθεί η δύναμη δοκιμής προς την κατεύθυνση ή τις κατευθύνσεις προς τις οποίες ασκείται κατά τη χρήση και υποβάλλετε το σημείο αγκυρώσεως στη δύναμη στατικής δοκιμής που προβλέπεται στο άρθρο 4.3.1.1. Βεβαιωθείτε ότι η διάταξη αγκυρώσεως αντέχει την άσκηση της δυνάμεως.

[...]»

5.2.1. Κατηγορία A1 – Διατάξεις αγκυρώσεως

IV — Τα πραγματικά περιστατικά και η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως

14. Διάδικοι στην κύρια δίκη είναι δύο κατασκευαστές διατάξεων αγκυρώσεως για την προστασία έναντι πτώσεων στο πλαίσιο εργασιών επί επίπεδων στεγών. Κατ' ουσίαν, οι διάδικοι ερίζουν σε σχέση με το αν η διάταξη αγκυρώσεως του ετέρου κατασκευαστή είναι ασφαλής και αν οι αντίστοιχες διατάξεις αγκυρώσεως μπορούν ή πρέπει να φέρουν τη σήμανση «CE».

15. Η πρώτη ενάγουσα της κύριας δίκης, ήτοι η Latchways plc, κατασκευάζει τη διάταξη αγκυρώσεως «Mansafe Constant Force Post». Η δεύτερη ενάγουσα της κύριας δίκης, ήτοι η EuroSafe Solutions BV, είναι ο εμπορικός διανομέας αυτής της διατάξεως αγκυρώσεως στις Κάτω Χώρες. Η πρώτη εναγομένη της κύριας δίκης, ήτοι η Kedge Safety Systems BV, είναι η κατασκευάστρια εταιρία της διατάξεως αγκυρώσεως «Kedge Safety», η οποία πωλείται από τη δεύτερη εναγομένη της κύριας δίκης, ήτοι από την Consolidated Nederland BV.

16. Το ουσιώδες εξάρτημα των εν λόγω διατάξεων αγκυρώσεως είναι μια μόνιμη αγκύρωση η οποία πρέπει να στερεώνεται σε στέγη. Στην αγκύρωση αυτή μπορεί να δεθεί ιμάντας ο οποίος μπορεί να συνδέεται με τη ζώνη προσδέσεως που φέρει ο εργαζόμενος στη στέγη.

17. Από τεχνικής απόψεως, η διάταξη αγκυρώσεως της «Mansafe Constant Force Post» διακρίνεται από το γεγονός ότι η μόνιμη αγκύρωση βιδώνεται στη στέγη. Αντιθέτως, η μόνιμη αγκύρωση της «Kedge Safety» επικολλάται με μια ροζέτα πάνω στο κάλυμμα της στέγης το οποίο περιέχει βιτουμένιο. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις αγκυρώσεως τόσο της «Mansafe Constant Force Post» όσο και της «Kedge Safety» πρέπει να καταταγούν στην κατηγορία A1 κατά την έννοια του EN 795.

18. Το 2004, ένας γερμανικός οργανισμός ελέγχου και πιστοποιήσεως ήλεγξε την «Kedge Safety», κατ' εντολήν των εναγομένων της κύριας δίκης, ως διάταξη αγκυρώσεως της κατηγορίας A1 βάσει του EN 795/1996, τμήματα 5.2.1 και 5.3.2. Κατόπιν του ελέγχου αυτού, χορηγήθηκε στις 6 Οκτωβρίου 2004 βεβαίωση και έκθεση ελέγχου οι οποίες έκριναν ότι η Kedge Safety πληροί το εν λόγω πρότυπο σε σχέση με τα εξετασθέντα σημεία.

19. Το 2005, οι ενάγουσες της κύριας δίκης ζήτησαν για δεύτερη φορά να εξεταστεί η «Kedge Safety» από άλλο οργανισμό ελέγχου. Ο εν λόγω οργανισμός έκρινε ότι η αντοχή σε φορτία της «Kedge Safety» είναι ανεπαρκής υπό ορισμένες κλιματολογικές συνθήκες και ότι, ως εκ τούτου, υπό τις συνθήκες αυτές δεν πληρούνται οι απαιτήσεις του EN 795.

20. Επικαλούμενες τα πορίσματα του ελέγχου αυτού, οι ενάγουσες της κύριας δίκης ζήτησαν από τις εναγόμενες της κύριας δίκης να παύσουν την εμπορία της διατάξεως αγκυρώσεως «Kedge Safety» λόγω ελλείψεων στην ασφάλεια και να ανακαλέσουν τις πωληθείσες διατάξεις αγκυρώσεως του είδους αυτού. Οι εναγόμενες της κύριας δίκης απέρριψαν το αίτημα αυτό.

21. Στο πλαίσιο της ανωτέρω διαφοράς σχετικά με την ασφάλεια της «Kedge Safety», οι ενάγουσες της κύριας δίκης ζητούν μεταξύ άλλων να διαπιστωθεί ότι η «Kedge Safety» μπορεί να διατίθεται στην αγορά μόνον εφόσον φέρει τη σήμανση «CE». Επικουρικώς, οι ενάγουσες της κύριας δίκης ζητούν μεταξύ άλλων να διαπιστωθεί ότι οι εναγόμενες της κύριας δίκης υποχρεούνται να παραλείπουν οποιαδήποτε ανακοίνωση σχετικά με το ότι η «Kedge Safety» πληροί το EN 795.

22. Οι εναγόμενες της κύριας δίκης άσκησαν ανταγωγή και ζητούν μεταξύ άλλων να διαπιστωθεί ότι η διάταξη αγκυρώσεως «Mansafe Constant Force Post» των εναγουσών της κύριας δίκης παρά τον νόμο φέρει τη σήμανση «CE».

23. Στη συνάφεια αυτή, το αιτούν δικαστήριο καλείται να απαντήσει στο ερώτημα αν οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106 και/ή της οδηγίας 89/686. Επίσης το αιτούν δικαστήριο καλείται να αποφανθεί αν και υπό ποιες περιστάσεις οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως μπορούν ή πρέπει να φέρουν τη σήμανση «CE».

24. Δεδομένου ότι το αιτούν δικαστήριο έχει επιφυλάξεις σε σχέση με την ερμηνεία των κρίσιμων για την εκδοθησόμενη απόφασή του διατάξεων των οδηγιών 89/106 και 89/686, υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα ερωτήματα για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως:

«1. Εμπίπτουν οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας A1, υπό την έννοια του προτύπου EN 795 (προοριζόμενες για μόνιμη εγκατάσταση), αποκλειστικώς στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ;

2. Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: Εμπίπτουν αυτές οι διατάξεις αγκυρώσεως –ενδεχομένως ως τμήμα μέσου ατομικής προστασίας– στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686/ΕΟΚ;

3. Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο και στο δεύτερο ερώτημα: Πρέπει να κρίνεται, με βάση το παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 89/686/ΕΟΚ, ειδικότερα δε με βάση το σημείο 3.1.2.2. αυτού –όσον αφορά ένα μέσο ατομικής προστασίας το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής–, αν το εν λόγω μέσο προστασίας ανταποκρίνεται από μόνο του στις θεμελιώδεις επιταγές της ως άνω οδηγίας ή πρέπει συγχρόνως να τίθεται το ζήτημα αν η διάταξη αγκυρώσεως –με την οποία είναι συνδεδεμένο το οικείο μέσο ατομικής προστασίας– είναι ασφαλής υπό τις προβλέψιμες συνθήκες χρήσεως, υπό την έννοια του παραρτήματος ΙΙ;

4. Επιτρέπει το κοινοτικό δίκαιο και ειδικότερα η απόφαση 93/465[7] την επί προαιρετικής βάσεως σήμανση "CE" της κατά το πρώτο ερώτημα διατάξεως αγκυρώσεως ως απόδειξη της συμφωνίας της με την οδηγία 89/686 και/ή με την οδηγία 89/106;

5. Σε περίπτωση εν όλω ή εν μέρει καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 4: Με βάση ποια/ποιες διαδικασία/διαδικασίες πρέπει να κρίνεται η συμφωνία προς την οδηγία 89/686 και/ή την οδηγία 89/106;

6. Πρέπει το πρότυπο ΕΝ 795 να θεωρείται, όσον αφορά τις κατά το πρώτο ερώτημα διατάξεις αγκυρώσεως, ως κοινοτικό δίκαιο, το οποίο πρέπει να ερμηνεύεται από το Δικαστήριο;

7. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο έκτο ερώτημα: Έχει το πρότυπο ΕΝ 795 την έννοια ότι η διάταξη αγκυρώσεως κατά την παράγραφο 1 πρέπει να υποβάλλεται σε δοκιμές (από έναν γνωστοποιηθέντα οργανισμό) υπό τις προβλέψιμες συνθήκες χρήσεως (όπως είναι οι εξωτερικές θερμοκρασίες, οι καιρικές συνθήκες, η φθορά της καθαυτό διατάξεως αγκυρώσεως και/ή των υλικών στερεώσεώς της καθώς και της στέγης);

8. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο έβδομο ερώτημα: Πρέπει οι δοκιμές να πραγματοποιούνται λαμβανομένων υπόψη των (περιεχομένων στις οδηγίες χρήσεως) περιορισμών χρήσεως;»

V — Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

25. Η διάταξη περί παραπομπής της 23ης Απριλίου 2008 περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 29 Απριλίου 2008. Κατά τη γραπτή διαδικασία, υπέβαλαν τις

7 — Στη διάταξη περί παραπομπής γίνεται εσφαλμένα λόγος για την οδηγία 93/465.

παρατηρήσεις τους οι ενάγουσες της κύριας δίκης, οι εναγόμενες της κύριας δίκης, η Ολλανδική Κυβέρνηση και η Βελγική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 25ης Φεβρουαρίου 2010, μετέσχον οι εκπρόσωποι των εναγουσών και των εναγομένων της κύριας δίκης καθώς και της Επιτροπής.

VI — Επιχειρήματα των διαδίκων

Α — *Επί του πρώτου ερωτήματος*

26. Οι εναγόμενες της κύριας δίκης δίδουν καταφατική απάντηση στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα ήτοι στο ερώτημα εάν διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, εμπίπτουν αποκλειστικά στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106. Οι ενάγουσες της κύριας δίκης, η Επιτροπή καθώς και η Ολλανδική Κυβέρνηση και η Βελγική Κυβέρνηση δίδουν αρνητική απάντηση στο ερώτημα αυτό.

27. Οι εναγόμενες της κύριας δίκης στηρίζονται στον ορισμό της εννοίας «προϊόν του τομέα των δομικών κατασκευών» του άρθρου 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 89/106 δυνάμει του οποίου ως τέτοιο νοείται κάθε προϊόν το οποίο κατασκευάζεται για να ενσωματωθεί, κατά τρόπο διαρκή, σε δομικά έργα εν γένει, που καλύπτουν τόσο τα κτήρια όσο και τα έργα πολιτικού μηχανικού. Δεδομένου ότι σκοπός των εν λόγω διατάξεων αγκυρώσεως είναι να είναι στερεωμένες κατά τρόπο διαρκή σε μια στέγη, πρέπει να χαρακτηριστούν ως προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών επί των οποίων έχει εφαρμογή η οδηγία 89/106 βάσει του άρθρου της 1, παράγραφος 1. Οι εναγόμενες της κύριας δίκης θεωρούν ότι η άποψή τους αυτή επιρρωννύεται από το γεγονός ότι η Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εξετάζει από το 2007 τη χορήγηση ευρωπαϊκής τεχνικής εγκρίσεως, βάσει των άρθρων 8 επ. της οδηγίας 89/106, στο «Kedge Safety» [8].

28. Αντιθέτως, οι ενάγουσες της κύριας δίκης φρονούν ότι οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως δεν κατασκευάζονται προκειμένου να ενσωματωθούν –κατά την έννοια της οδηγίας 89/106– κατά τρόπο διαρκή σε δομικά έργα. Κατά την άποψή τους, η οδηγία 89/106 έχει εφαρμογή μόνο σε σχέση με προϊόντα τα οποία είναι αναγκαία για την κατασκευή ενός δομικού έργου, όπως είναι π.χ. η τοιχοποιία, οι οροφές, η θέρμανση κ.λπ. Αντιθέτως, οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως πρέπει να χαρακτηριστούν ως εξαρτήματα κτηρίων τα οποία στερεώνονται μετά την κατασκευή ενός δομικού έργου και, εν συνεχεία, μπορούν πάλι να αποσυναρμολογηθούν χωρίς να θίγουν την ουσία του δομικού έργου.

8 — Στη συνάφεια αυτή, οι εναγόμενες της κύριας δίκης επισυνάπτουν, ως συνημμένο 12 των γραπτών παρατηρήσεών τους της 11ης Αυγούστου 2008, έγγραφο της Γενικής Διευθύνσεως Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15ης Μαρτίου 2007. Ουσιαστικά, με το έγγραφο αυτό η Επιτροπή βεβαιώνει ότι το «Kedge Safety» έγινε δεκτό στη διαδικασία ελέγχου για τη χορήγηση ευρωπαϊκής τεχνικής εγκρίσεως βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, της οδηγίας 89/106.

29. Η Επιτροπή τονίζει ότι η οδηγία 89/106 δεν θέτει ουσιαστικές απαιτήσεις στα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών, αλλά αφορά πρωτίστως την ασφάλεια των δομικών έργων. Κατά την άποψή της, δεδομένου ότι οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως δεν αφορούν τις –παρατιθέμενες στο παράρτημα Ι της οδηγίας– βασικές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα δομικά έργα, δεν εμπίπτουν κατ' αρχήν στην οδηγία 89/106.

Β — *Επί του δευτέρου ερωτήματος*

30. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή ανέλυσε διεξοδικά την αντίφαση μεταξύ της απόψεως αυτής και των ενεργειών της Γενικής Διευθύνσεως Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία από το 2007 εξετάζει τη χορήγηση ευρωπαϊκής τεχνικής εγκρίσεως δυνάμει των άρθρων 8 επ. της οδηγίας 89/106 στο «Kedge Safety». Συναφώς, η Επιτροπή υποστήριξε κατ' ουσίαν ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν πλέον καταλήξει στην κοινή θέση ότι οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, δεν εμπίπτουν στην οδηγία 89/106. Ως εκ τούτου, η αποδοχή του «Kedge Safety» στη διαδικασία ελέγχου για τη χορήγηση ευρωπαϊκής τεχνικής εγκρίσεως δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 2, της οδηγίας 89/106 από τη Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πρέπει να θεωρηθεί ως σφάλμα.

31. Η Ολλανδική Κυβέρνηση υποστηρίζει, επικαλούμενη τις βασικές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν κατά το παράρτημα Ι της οδηγίας 89/106 τα δομικά έργα, ότι μόνον τα προϊόντα τα οποία υπό το φως των απαιτήσεων αυτών συμβάλλουν στη λειτουργικότητα των κτηρίων μπορούν να θεωρηθούν ως προϊόντα του τομέα των δομικών έργων κατά την έννοια της οδηγίας 89/106. Κατά την Ολλανδική Κυβέρνηση, οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως δεν αποτελούν μια τέτοια συμβολή.

32. Στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα αν οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686 δίδουν καταφατική απάντηση οι ενάγουσες της κύριας δίκης και η Βελγική Κυβέρνηση. Οι εναγόμενες της κύριας δίκης, η Ολλανδική Κυβέρνηση και η Επιτροπή απαντούν αρνητικά στο ερώτημα αυτό.

33. Οι ενάγουσες της κύριας δίκης υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως πρέπει να χαρακτηριστούν ως σύστημα συνδέσεως κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 3, της οδηγίας 89/686 καθώς και ότι, ως εκ τούτου, εμπίπτουν στην οδηγία αυτή. Με αυτές τις διατάξεις αγκυρώσεως, μπορεί μεταξύ άλλων ένας –χαρακτηριζόμενος ως μέσο ατομικής προστασίας (στο εξής: ΜΑΠ)– ιμάντας να στερεωθεί σε ένα δομικό έργο.

34. Κατά τη Βελγική Κυβέρνηση, επίσης, οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1

πρέπει να χαρακτηριστούν ως ΜΑΠ που εμπίπτουν στην οδηγία 89/686. Συναφώς, επισημαίνει μεταξύ άλλων ότι βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/656/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 1989, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία [9], κάθε συμπλήρωμα εξοπλισμού σε ΜΑΠ πρέπει να θεωρείται ως ΜΑΠ κατά την έννοια της οδηγίας αυτής. Δεδομένου ότι οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 πρέπει να θεωρηθούν ως συμπληρωματικός εξοπλισμός ενός ΜΑΠ, οι εν λόγω διατάξεις πρέπει, κατ' αναλογίαν, να χαρακτηριστούν ως ΜΑΠ και στο πλαίσιο της οδηγίας 89/686.

35. Αντιθέτως, η Επιτροπή υποστηρίζει την άποψη ότι οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686. Στην περίπτωση των εν λόγω διατάξεων αγκυρώσεως για την προστασία από τις πτώσεις, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ της ζώνης προσδέσεως, του ιμάντα και της μόνιμης αγκυρώσεως. Συναφώς, η ζώνη προσδέσεως αποτελεί ΜΑΠ κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 89/686, ενώ ο ιμάντας πρέπει να χαρακτηριστεί ως σύστημα συνδέσεως κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 3, της εν λόγω οδηγίας. Ως εκ τούτου, τα δύο αυτά στοιχεία εμπίπτουν στην οδηγία 89/686. Αντιθέτως, η μόνιμη αγκύρωση πρέπει να θεωρηθεί ως εξωτερικό συμπληρωματικό σύστημα κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 3, της οδηγίας 89/686 και επομένως δεν εμπίπτει στην οδηγία 89/686. Οι εναγόμενες της κύριας δίκης και η Ολλανδική Κυβέρνηση διατύπωσαν παρεμφερείς απόψεις.

Γ — *Επί του τρίτου ερωτήματος*

36. Το αιτούν δικαστήριο θέτει το τρίτο ερώτημα για την περίπτωση κατά την οποία θεωρηθεί ότι οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, δεν εμπίπτουν στις οδηγίες 89/106 και 89/686. Στη συνάφεια αυτή, ερωτά, μεταξύ άλλων, αν στο πλαίσιο του ελέγχου σε σχέση με το κατά πόσον ένα ΜΑΠ που εμπίπτει στην οδηγία 89/686 και προορίζεται να στερεωθεί σε κάποια διάταξη αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 πληροί τις απαιτήσεις ασφαλείας που θέτει η οδηγία 89/686, πρέπει να περιλαμβάνει και το ζήτημα αν η εν λόγω διάταξη αγκυρώσεως είναι ασφαλής υπό τις προβλέψιμες συνθήκες χρήσεως κατά την έννοια του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 89/686.

37. Στο τρίτο αυτό ερώτημα οι ενάγουσες της κύριας δίκης απαντούν καταφατικά. Αρνητικά απαντούν στο ερώτημα αυτό οι εναγόμενες της κύριας δίκης, η Ολλανδική Κυβέρνηση και η Επιτροπή.

38. Οι ενάγουσες της κύριας δίκης υποστηρίζουν ότι τα σημεία αγκυρώσεως κατά την έννοια του σημείου 3.1.2.2 του παραρτήματος ΙΙ

9 — ΕΕ L 393, σ. 18.

της οδηγίας 89/686 είναι ασφαλή μόνον εάν πληρούν τις απαιτήσεις του ΕΝ 795.

39. Κατά την Επιτροπή, είναι προφανές ότι η ασφάλεια ενός ΜΑΠ, το οποίο σκοπεί στην αποτροπή των πτώσεων από ύψος ή τα αποτελέσματα μιας τέτοιας πτώσεως, εξαρτάται και από την ασφάλεια του σημείου αγκυρώσεως προς το οποίο προσδένεται ο εξοπλισμός προκειμένου να κρατηθεί το σώμα συνδεδεμένο με το σύστημα συνδέσεως. Εντούτοις, οι βασικές απαιτήσεις ασφαλείας της οδηγίας 89/686 ισχύουν μόνο για τα ΜΑΠ, ενώ αντιθέτως δεν ισχύουν για διατάξεις αγκυρώσεως οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής. Παρεμφερείς απόψεις ανέπτυξαν η Ολλανδική Κυβέρνηση και οι εναγόμενες της κύριας δίκης.

Δ — *Επί του τετάρτου ερωτήματος*

40. Με το τέταρτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν είναι προαιρετική η προσθήκη της σημάνσεως «CE» σε διάταξη αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, ως απόδειξη της συμβατότητάς της προς την οδηγία 89/686 και/ή προς την οδηγία 89/106.

41. Οι εναγόμενες της κύριας δίκης, η Ολλανδική Κυβέρνηση, η Βελγική Κυβέρνηση και η Επιτροπή απαντούν αρνητικά σε αυτό το τέταρτο ερώτημα.

42. Κατά την Επιτροπή, ούτε οι οδηγίες 89/106 και 89/686 ούτε η απόφαση 93/465 προβλέπουν τη δυνατότητα προαιρετικής χρήσεως της σημάνσεως «CE». Δεδομένου ότι οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 89/106 και 89/686, δεν πρέπει να φέρουν τη σήμανση «CE» προς απόδειξη της συμβατότητας με τις οδηγίες αυτές.

43. Οι εναγόμενες της κύριας δίκης στηρίζονται επίσης στην αρχή ότι η προαιρετική χρήση της σημάνσεως «CE» αποκλείεται. Εντούτοις, δεδομένου ότι οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106, είναι δυνατή η σήμανση «CE» κατ' εφαρμογήν της οδηγίας αυτής, εφόσον για αυτήν έχει χορηγηθεί ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση βάσει του κεφαλαίου ΙΙΙ της οδηγίας αυτής.

Ε — *Επί του πέμπτου ερωτήματος*

44. Το αιτούν δικαστήριο θέτει το πέμπτο ερώτημα για την περίπτωση κατά την οποία οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, μπορούν προαιρετικά να φέρουν τη σήμανση «CE» ως απόδειξη της συμβατότητάς τους με την οδηγία 89/686 και/ή με την οδηγία 89/106. Στη συνάφεια αυτή, ερωτά μεταξύ άλλων με βάση ποια/ποιες διαδικασία/ες πρέπει να κρίνεται

στην περίπτωση αυτή η συμβατότητα προς την οδηγία 89/686 και/ή την οδηγία 89/106.

45. Ενόψει των απαντήσεων των μετεχόντων στη διαδικασία επί του τέταρτου ερωτήματος, στο πέμπτο ερώτημα απαντούν μόνον οι εναγόμενες της κύριας δίκης. Συναφώς, επαναλαμβάνουν κατ' ουσίαν την άποψή τους ότι οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως μπορούν, βάσει της οδηγίας 89/106, να φέρουν τη σήμανση «CE» εφόσον έχει χορηγηθεί σε αυτές ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση δυνάμει του κεφαλαίου III της εν λόγω οδηγίας.

ΣΤ — *Επί του έκτου ερωτήματος*

46. Με το έκτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν το ΕΝ 795 μπορεί να θεωρηθεί ως κοινοτικό δίκαιο σε σχέση με τις μνημονευόμενες σε αυτό διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 το οποίο μπορεί να ερμηνευθεί από το Δικαστήριο.

47. Οι ενάγουσες της κύριας δίκης και η Βελγική Κυβέρνηση απαντούν καταφατικά στο ερώτημα αυτό. Αρνητική απάντηση δίδουν οι εναγόμενες της κύριας δίκης, η Ολλανδική Κυβέρνηση και η Επιτροπή.

48. Οι ενάγουσες της κύριας δίκης υποστηρίζουν ότι το ΕΝ 795 καταρτίστηκε βάσει εντολής της Επιτροπής και, ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρηθεί πράξη της Επιτροπής κατά την έννοια του άρθρου 234 ΕΚ την οποία μπορεί να ελέγξει το Δικαστήριο.

49. Η Βελγική Κυβέρνηση τονίζει ότι εναρμονισμένα πρότυπα κατ' εντολήν της Επιτροπής καταρτίζονται από οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου. Πέραν τούτου, η Επιτροπή δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα, δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 4, της οδηγίας 89/686, τα στοιχεία των εναρμονισμένων προτύπων. Δεδομένου ότι η οδηγία παραπέμπει συναφώς στα εναρμονισμένα πρότυπα, αυτά πρέπει να θεωρηθούν μέρος του κοινοτικού δικαίου.

50. Κατά τις εναγόμενες της κύριας δίκης, το ΕΝ 795 δεν περιλαμβάνει κάποιο εναρμονισμένο πρότυπο για τις εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως. Συνεπώς, σε σχέση με τις διατάξεις αυτές το ΕΝ 795 δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως κοινοτικό δίκαιο.

51. Και η Ολλανδική Κυβέρνηση θεωρεί ότι αποκλείεται ο χαρακτηρισμός του ΕΝ 795 ως κοινοτικού δικαίου, σε σχέση με τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, εκ του λόγου ότι το πρότυπο αυτό ουδόλως ισχύει, σε σχέση με αυτές τις διατάξεις αγκυρώσεως, ως εναρμονισμένο πρότυπο.

52. Η Επιτροπή τονίζει, πρώτον, ότι το ΕΝ 795 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα

ως εναρμονισμένο πρότυπο με την επισήμανση ότι η δημοσίευση αυτή δεν αφορά τα μέσα που περιγράφονται στις κατηγορίες Α, Γ και Δ και ότι, ως εκ τούτου, τα μέσα αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι πληρούσαν τις απαιτήσεις της οδηγίας 89/686 [10]. Ως εκ τούτου, το ΕΝ 795 πρέπει να χαρακτηριστεί, σε σχέση με τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 που μνημονεύει, ως εκούσια τεχνική προδιαγραφή η οποία δεν παρουσιάζει κάποια ιδιαίτερη σχέση προς τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου. Επικουρικώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι βάσει του άρθρου 234 ΕΚ το Δικαστήριο αποφασίζει, κατόπιν υποβολής αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, σχετικά με το κύρος και την ερμηνεία των πράξεων των οργάνων της Κοινότητας και της ΕΚΤ. Δεδομένου ότι ένα ευρωπαϊκό πρότυπο δεν μπορεί να χαρακτηριστεί πράξη κοινοτικού οργάνου κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο για την ερμηνεία των προτύπων αυτών.

Ζ — Επί του εβδόμου και του ογδόου ερωτήματος

53. Για την περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο κρίνει εαυτό αρμόδιο για την ερμηνεία του ΕΝ 795 σε σχέση με διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του προτύπου αυτού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά με το έβδομο και το όγδοο ερώτημά του με ποιον τρόπο πρέπει να διενεργούνται οι προβλεπόμενοι στο πρότυπο αυτό έλεγχοι της στατικής και της δυναμικής αντοχής αυτών των διατάξεων αγκυρώσεως σε φορτία. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, μεταξύ άλλων, αν οι δοκιμές αυτές πρέπει να πραγματοποιούνται υπό τις προβλέψιμες συνθήκες χρήσεως (έβδομο ερώτημα) και τηρουμένων των περιορισμών χρήσεως που επιβάλλει ο κατασκευαστής (όγδοο ερώτημα).

54. Οι εναγόμενες της κύριας δίκης, η Ολλανδική Κυβέρνηση και η Επιτροπή θεωρούν ότι το έβδομο και το όγδοο ερώτημα είναι άνευ αντικειμένου αν ληφθεί υπόψη η απάντηση που προτείνουν επί του έκτου ερωτήματος. Εντούτοις, στην περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο απαντήσει στα ερωτήματα αυτά, οι εναγόμενες της κύριας δίκης υποστηρίζουν επικουρικώς ότι στο έβδομο ερώτημα πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση, στο δε όγδοο ερώτημα καταφατική απάντηση.

55. Οι ενάγουσες της κύριας δίκης καθώς και η Βελγική Κυβέρνηση απαντούν καταφατικά τόσο στο έβδομο όσο και στο όγδοο ερώτημα. Εντούτοις, οι ενάγουσες της κύριας δίκης επισημαίνουν ότι η διενέργεια ελέγχου λαμβανόμενων υπόψη των περιορισμών χρήσεως είναι εφικτή μόνον εάν ο μνημονευόμενος οργανισμός ελέγχου αποδέχεται τούτο.

10 — Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 12ης Φεβρουαρίου 2000 (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 6).

VII — Νομική εκτίμηση

A — *Γενικές παρατηρήσεις*

56. Οι οδηγίες 89/106 και 89/686 σκοπούν στην εναρμόνιση των τεχνικών διατάξεων και προτύπων στον τομέα των προϊόντων για δομικές κατασκευές, ήτοι των ΜΑΠ. Συγκαταλέγονται μεταξύ των λεγόμενων οδηγιών «νέας προσεγγίσεως» (εν συντομία new-approach-οδηγίες), οι οποίες κάνουν χρήση μιας νέας μεθόδου εναρμονίσεως για τεχνικές διατάξεις και πρότυπα στον τομέα του ευρωπαϊκού δικαίου των προϊόντων [11].

57. Σκοπός αυτής της νέας προσεγγίσεως για την εναρμόνιση τεχνικών διατάξεων ήταν, αφενός, η εφαρμογή, μέσω της πλήρους εναρμονίσεως, ενιαίων τεχνικών διατάξεων και προτύπων για τα προϊόντα προκειμένου να διασφαλιστεί με τον τρόπο αυτόν η ελεύθερη κυκλοφορία τους στις αγορές. Αφετέρου, σκοπός της ήταν να παύσει η διαρκής ανάγκη προσαρμογής των μέτρων εναρμονίσεως ανάλογα με την τεχνική πρόοδο και να αρθούν τα εμπόδια στη διάθεση στην αγορά καινοτόμων τεχνικών λύσεων.

11 — Η πολιτική απόφαση εφαρμογής αυτής της νέας μεθόδου εναρμονίσεως στον τομέα της τεχνικής εναρμονίσεως ελήφθη από το Συμβούλιο με το ψήφισμα της 7ης Μαΐου 1985 για νέα προσέγγιση στο θέμα της τεχνικής εναρμόνισης και τυποποίησης (ΕΕ C 136, σ. 1).

58. Προκειμένου να συμβιβάσει αυτούς τους δύο βασικούς σκοπούς, η νέα προσέγγιση στο πλαίσιο της εναρμονίσεως τεχνικών διατάξεων στηρίχθηκε στις ακόλουθες θεμελιώδεις αρχές:

1. Ο νομοθέτης της οδηγίας θέτει τις βασικές απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν τα προϊόντα που εμπίπτουν στις οδηγίες.

2. Η Επιτροπή αναθέτει σε ιδιωτικούς οργανισμούς τυποποιήσεως την επεξεργασία τεχνικών λεπτομερειών που συγκεκριμενοποιούν τις γενικές απαιτήσεις των οδηγιών.

3. Η Επιτροπή δημοσιεύει τις επεξεργασθείσες από αυτούς τους οργανισμούς τυποποιήσεως τεχνικές λεπτομέρειες ως εναρμονισμένα πρότυπα στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.*

4. Η τήρηση και εφαρμογή των εναρμονισμένων προτύπων από τους κατασκευαστές επαφίεται στην ελεύθερη βούλησή τους. Δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα.

5. Υπάρχει μαχητό τεκμήριο ότι προϊόντα τα οποία συμπίπτουν με τα εναρμονισμένα πρότυπα πληρούν και τις βασικές απαιτήσεις της αντίστοιχης οδηγίας.

59. Οι βασικές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα και τις οποίες καθορίζουν οι new-approach-οδηγίες αφορούν κατά κανόνα την ασφάλεια, την προστασία της υγείας, του περιβάλλοντος και των καταναλωτών. Αυτές οι απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα ορίζονται στο παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 89/686.

60. Η οδηγία 89/106 παρεκκλίνει από αυτήν τη «νέα προσέγγιση» καθ' ό μέτρο δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένες απαιτήσεις σε σχέση με τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στον τομέα των δομικών έργων, αλλά ορίζει στο παράρτημα Ι τις βασικές απαιτήσεις οι οποίες εφαρμόζονται επί των δομικών έργων [12]. Αυτές οι βασικές απαιτήσεις επηρεάζουν τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στον τομέα των δομικών έργων υπό την έννοια ότι αυτά πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στα δομικά έργα, στα οποία ενσωματώνονται, να πληρούν τις βασικές απαιτήσεις που θέτει το παράρτημα Ι της οδηγίας 89/106.

61. Οι ιδιωτικοί οργανισμοί τυποποιήσεως, στους οποίους μπορεί να ανατεθεί η επεξεργασία τεχνικών λεπτομερειών, είναι η ευρωπαϊκή επιτροπή τυποποιήσεως (CEN [13]), η ευρωπαϊκή επιτροπή ηλεκτροτεχνικής τυποποιήσεως (CENELEC [14]), και το ευρωπαϊκό ινστιτούτο για τους κανόνες τηλεπικοινωνίας (ETSI [15]).

62. Οι new-approach-οδηγίες προβλέπουν κατά κανόνα και τη δυνατότητα σημάνσεως «CE». Με τη σήμανση αυτή βεβαιώνεται ότι το προϊόν που τη φέρει πληροί τις απαιτήσεις όλων των συναφών προς το προϊόν new-approach-οδηγιών [16]. Όταν ένα προϊόν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106, η σήμανση «CE» βεβαιώνει ότι το προϊόν επιτρέπει στα δομικά έργα, στα οποία ενσωματώνεται, να πληρούν τις βασικές απαιτήσεις που μνημονεύει η οδηγία αυτή [17].

63. Πέραν τούτου, οι περισσότερες new-approach-οδηγίες προβλέπουν επίσης την υποχρέωση του κατασκευαστή να προβαίνει σε δήλωση συμφωνίας CE όταν το προϊόν τίθεται στην κυκλοφορία. Η δήλωση αυτή αποτελεί κατ' ουσίαν ένα συνοδευτικό έγγραφο το οποίο βεβαιώνει έναντι των αρχών εποπτείας των αγορών ότι το προϊόν πληροί τις βασικές απαιτήσεις των εφαρμοστέων οδηγιών. Η εκάστοτε οδηγία ορίζει το ακριβές περιεχόμενο της δηλώσεως αυτής.

Β — *Το πρώτο ερώτημα*

64. Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο αν διατάξεις αγκυρώσεως για την προστασία από πτώσεις

12 — Άρθρο 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/106.

13 — Το αρκτικόλεξο προέρχεται από την Comité Européen de Normalisation.

14 — Το αρκτικόλεξο προέρχεται από την Comité Européen de Normalisation Electrotechnique.

15 — Το αρκτικόλεξο προέρχεται από το European Telecommunications Standards Institute.

16 — Βλ. σημείο ΙΒ, στοιχείο α΄, του παραρτήματος της αποφάσεως 93/465.

17 — Ως εκ τούτου, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, της οδηγίας 89/106, η σημασία της σημάνσεως «CE» έγκειται στο γεγονός ότι με αυτή βεβαιώνεται η συμφωνία προς τις τεχνικές προδιαγραφές. Βλ. συναφώς: Langner, D., in Dauses, M., *Handbuch des EU-Wirtschaftsrechts*, C. VI. Technische Vorschriften und Normen, σημείο 72 (24ο συμπλήρωμα 2009).

στο πλαίσιο εργασιών σε επίπεδες στέγες της κατηγορίας A1, κατά την έννοια του EN 795, εμπίπτουν αποκλειστικά στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106.

65. Το ερώτημα αυτό περιλαμβάνει δύο σκέλη. Το αιτούν δικαστήριο ερωτά, αφενός, αν διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας A1, κατά την έννοια του EN 795, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως σε αυτό το πρώτο σκέλος, ερωτά περαιτέρω αν ως εκ τούτου αυτές οι διατάξεις αγκυρώσεως εξαιρούνται κατ' ανάγκην από το πεδίο εφαρμογής άλλων new-approach-οδηγιών.

66. Το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος, ήτοι το εάν η κατ' αρχήν δυνατότητα εφαρμογής άλλων οδηγιών που αφορούν την ασφάλεια των προϊόντων αποκλείει την εφαρμογή της οδηγίας 89/106 δεν μπορεί να απαντηθεί άνευ ετέρου αρνητικά. Πράγματι, η συνολική έννοια της εναρμονίσεως των τεχνικών διατάξεων και προτύπων στον τομέα του ευρωπαϊκού δικαίου των προϊόντων, την οποία δημιούργησε ο νομοθέτης των οδηγιών, στηρίζεται ακριβώς στην παραδοχή ότι ένα προϊόν ενδέχεται να εμπίπτει ταυτόχρονα σε περισσότερες new-approach-οδηγίες οι οποίες ρυθμίζουν διαφορετικές πλευρές του αυτού προϊόντος [18].

67. Το πρώτο σκέλος του ερωτήματος, ήτοι το αν διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας A1, κατά την έννοια του EN 795, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106, πρέπει να απαντηθεί λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης ρυθμιστικής μεθόδου και της συστηματικής διαρθρώσεως της οδηγίας 89/106.

68. Στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106 εμπίπτουν, βάσει του άρθρου της 1, τα προϊόντα τα οποία προορίζονται για μόνιμη ενσωμάτωση σε υπέργεια και υπόγεια δομικά έργα για τα οποία έχουν σημασία οι βασικές απαιτήσεις που πρέπει να τηρούν αυτά τα δομικά έργα. Αυτές οι βασικές απαιτήσεις ορίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας και αφορούν 1) τη μηχανική αντοχή και ευστάθεια των δομικών έργων, 2) την πυρασφάλεια, 3) την υγιεινή, την υγεία και το περιβάλλον, 4) την ασφάλεια χρήσεως, 5) την προστασία κατά του θορύβου, καθώς και 6) την εξοικονόμηση ενέργειας και τη συγκράτηση θερμότητας.

18 — Βλ., συναφώς, μόνον το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, της οδηγίας 89/106 το οποίο ρυθμίζει τη σημαία της σημάνσεως «CE» στην περίπτωση κατά την οποία τα προϊόντα εμπίπτουν και σε άλλες οδηγίες οι οποίες ρυθμίζουν διαφορετικά ζητήματα. Όταν δύο new-approach-οδηγίες ρυθμίζουν τα ίδια ζητήματα του αυτού προϊόντος, είναι εντούτοις απολύτως δυνατό η εφαρμογή της μιας οδηγίας να αποκλείει την εφαρμογή της άλλης. Ένας τέτοιος κανόνας περιλαμβάνεται π.χ. στο άρθρο 1, παράγραφος 4, της οδηγίας 89/686. Βλ., συναφώς, το σημείο 94 των παρουσών προτάσεων.

69. Ως εκ τούτου, χαρακτηριστικό της ρυθμιστικής μεθόδου της οδηγίας 89/106 είναι ότι ορίζει το πεδίο εφαρμογής της κατά τρόπο λειτουργικό. Πράγματι, κατά το άρθρο 1, η εν λόγω οδηγία καταλαμβάνει τα προϊόντα τα οποία κατασκευάζονται για να ενσωματωθούν, κατά τρόπο διαρκή, σε κάποιο δομικό έργο και τα οποία είναι χρήσιμα ή αναγκαία για την εκπλήρωση μιας ή περισσοτέρων περιγραφόμενων στο παράρτημα Ι βασικών απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν αυτά τα δομικά έργα.

70. Ως εκ τούτου, για την απάντηση στο ερώτημα αν οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως για την προστασία από πτώσεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106, πρέπει να διευκρινιστεί αν οι διατάξεις αυτές συνδέονται κατά κανόνα κατά τρόπο διαρκή με τα οικεία δομικά έργα και αν, βάσει της λειτουργίας τους, συμβάλλουν στην εκπλήρωση των απαιτήσεων που θέτει το παράρτημα Ι.

71. Η διαπίστωση για το αν οι εν λόγω διατάξεις κατασκευάστηκαν προκειμένου να ενσωματωθούν κατά τρόπο διαρκή σε κάποιο δομικό έργο απαιτεί την εκτίμηση πραγματικών περιστατικών, πράγμα για το οποίο αποκλειστικά αρμόδιο είναι το αιτούν δικαστήριο.

72. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο πρέπει να εξετάσει μεταξύ άλλων αν η αποσυναρμολόγηση ή η αντικατάσταση των οικείων διατάξεων αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 κατά την έννοια του ΕΝ 795 αποτελούν ενέργειες οι οποίες απαιτούν δομικές εργασίες [19]. Όταν αυτές οι διατάξεις αγκυρώσεως συνδέονται με το δομικό έργο, στο πλαίσιο της συνήθους εγκαταστάσεως τους, κατά τέτοιο τρόπο ώστε η απομάκρυνσή τους να απαιτεί την εκτέλεση δομικών εργασιών, πρέπει να θεωρείται ότι οι διατάξεις αυτές κατασκευάστηκαν προκειμένου να είναι συνδεδεμένες κατά τρόπο διαρκή με το δομικό έργο.

73. Μολονότι η διαπίστωση για το αν η αποσυναρμολόγηση ή η αντικατάσταση των διατάξεων αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, απαιτεί εργασίες εναπόκειται σε τελευταία ανάλυση στο αιτούν δικαστήριο, η περιγραφή αυτών των διατάξεων αγκυρώσεως στο πρότυπο ΕΝ 795 περιλαμβάνει σαφή στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι τούτο πρέπει να θεωρείται ότι συμβαίνει κατά κανόνα. Πράγματι, από το πρότυπο αυτό συνάγεται ότι μια διάταξη αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 περιλαμβάνει μια «μόνιμη αγκύρωση» στερεώσεως σε κάθετες, οριζόντιες και κεκλιμένες επιφάνειες [20]. «Μόνιμη αγκύρωση» κατά την έννοια του προτύπου αυτού είναι στοιχεία τα οποία είναι μονίμως στερεωμένα σε κτίσμα επί των οποίων μπορεί να στερεωθεί μια διάταξη αγκυρώσεως ή ένα μέσο ατομικής προστασίας [21]. Δεδομένου ότι η αποσυναρμολόγηση

19 — Βλ. σημείο 1.3.2 του ερμηνευτικού εγγράφου αριθ. 4: ασφάλεια χρήσεως, που δημοσιεύθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα ερμηνευτικά έγγραφα της οδηγίας 89/106 (ΕΕ C 62 της 28ης Φεβρουαρίου 1994, σ. 106 επ.). Στο σημείο αυτό, διευκρινίζεται μεταξύ άλλων ότι η ενσωμάτωση ενός προϊόντος κατά τρόπο διαρκή σημαίνει ότι η απομάκρυνση ενός τέτοιου προϊόντος μειώνει την αντοχή του δομικού έργου και ότι η αποσυναρμολόγησή του ή η αντικατάστασή του συνιστούν πράξεις που απαιτούν δομικές εργασίες. Εντούτοις, δεν προσήκει ιδιαίτερη σημασία στην επισήμανση περί μειωμένης αντοχής του δομικού έργου στην περίπτωση της απομακρύνσεως του προϊόντος, διότι το γεγονός αυτό καθαυτό δεν αφορά τη διαρκή ενσωμάτωση του προϊόντος με το δομικό έργο, αλλά αντιθέτως τη λειτουργική καταλληλότητά του προς εκπλήρωση των περιγραφόμενων στο παράρτημα Ι της οδηγίας 89/106 απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν τα δομικά έργα.

20 — Σημείο 3.13.1.1 του ΕΝ 795.

21 — Σημείο 3.5 του ΕΝ 795.

τέτοιων μόνιμων αγκυρώσεων απαιτεί από τη φύση της, συνήθως, δομικές εργασίες, θα πρέπει οι αποτελούμενες από αυτές διατάξεις αγκυρώσεως να χαρακτηρίζονται κατά κανόνα ως διατάξεις κατά την έννοια του άρθρου 1 της οδηγίας 89/106, οι οποίες κατασκευάστηκαν προκειμένου να ενσωματωθούν, κατά τρόπο διαρκή, σε δομικά έργα.

74. Για την απάντηση στο ερώτημα αν διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, συμβάλλουν, από απόψεως λειτουργίας τους, στην εκπλήρωση των περιγραφόμενων στο παράρτημα Ι της οδηγίας 89/106 βασικών απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν τα δομικά έργα, η διατύπωση του παραρτήματος Ι δεν προσφέρει παρά ελάχιστα μόνο στοιχεία. Εντούτοις, είναι ευχερής η διαπίστωση ότι οι απαιτήσεις που περιγράφει το σημείο 4 του παραρτήματος Ι σε σχέση με την «ασφάλεια χρήσεως» των δομικών έργων αποτελούν χρήσιμη αφετηρία για την εξέταση του αν οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106.

75. Υπό την επιγραφή «Ασφάλεια χρήσεως» διαπιστώνεται στο σημείο 4 του παραρτήματος Ι της οδηγίας 89/106 ότι το δομικό έργο πρέπει να σχεδιάζεται και να κατασκευάζεται κατά τρόπο ώστε η χρήση του να μη συνεπάγεται μη ανεκτούς κινδύνους ατυχημάτων κατά τον χειρισμό ή τη λειτουργία του, όπως γλίστρημα, πτώση, σύγκρουση, έγκαυμα, ηλεκτροπληξία, τραυματισμό από έκρηξη.

76. Στη συνάφεια αυτή, από τη δικογραφία συνάγεται ότι οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως σκοπούν να παράσχουν προστασία σε εργάτες οι οποίοι πρέπει να εκτελέσουν στη στέγη ή σε μηχανήματα που είναι τοποθετημένα στη στέγη –π.χ. στην εξωτερική μονάδα ενός κλιματιστικού– εργασίες επισκευής ή συντηρήσεως. Συνεπώς, τίθεται εν προκειμένω το ερώτημα αν οι απαιτήσεις που θέτει το παράρτημα Ι της οδηγίας 89/106 σε σχέση με την ασφάλεια χρήσεως δομικών έργων περιλαμβάνουν και την ασφάλεια στο πλαίσιο της προσβάσεως σε στέγες.

77. Από το γράμμα του παραρτήματος Ι της οδηγίας 89/106 δεν μπορούν να συναχθούν στοιχεία σε σχέση με το αν οι μνημονευόμενες σε αυτό απαιτήσεις σε σχέση με την «ασφάλεια χρήσεως» περιλαμβάνουν και την ασφάλεια των εργαζομένων κατά την εκτέλεση εργασιών στο εξωτερικό ενός κτηρίου.

78. Εντούτοις, από το ερμηνευτικό έγγραφο αριθ. 4 «Ασφάλεια χρήσεως» σε σχέση με την οδηγία 89/106 [22] συνάγεται σαφώς ότι η έννοια της «ασφάλειας χρήσεως» του παραρτήματος Ι της οδηγίας 89/106 πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικά. Υπό την επιγραφή «Διευκρίνιση της βασικής απαιτήσεως “ασφάλεια χρήσεως”» διευκρινίζεται στο σημείο 2 αυτού του ερμηνευτικού εγγράφου μεταξύ άλλων ότι η ασφάλεια χρήσεως, κατά

22 — Ερμηνευτικό έγγραφο αριθ. 4: Ασφάλεια χρήσεως (παρατιθέμενο στην υποσημείωση 19, σ. 106 επ.). Βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 3, της οδηγίας 89/106, οι οριζόμενες στο παράρτημα Ι βασικές απαιτήσεις συγκεκριμενοποιούνται στα λεγόμενα «ερμηνευτικά έγγραφα», με τα οποία δημιουργούνται οι αναγκαίοι δεσμοί μεταξύ των βασικών απαιτήσεων και των εντολών τυποποιήσεως, των εντολών περί των κατευθυντηρίων γραμμών για την ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση ή την αναγνώριση άλλων τεχνικών προδιαγραφών κατά την έννοια των άρθρων 4 και 5 της εν λόγω οδηγίας. Συναφώς, το άρθρο 12 της οδηγίας 89/106 ορίζει μεταξύ άλλων ότι τα ερμηνευτικά έγγραφα συγκεκριμενοποιούν τις βασικές απαιτήσεις που ορίζει το άρθρο 3 και το παράρτημα Ι, εναρμονίζοντας τη σχετική ορολογία και τις τεχνικές βάσεις και ορίζοντας κατηγορίες ή επίπεδα για κάθε απαίτηση, εφόσον τούτο απαιτείται και εφόσον το επιτρέπει η εκάστοτε κατάσταση των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων.

την έννοια του παραρτήματος Ι της οδηγίας 89/106, αφορά τον κίνδυνο προκλήσεως σοβαρών και άμεσων σωματικών βλαβών σε ανθρώπους οι οποίοι βρίσκονται εντός ή πλησίον δομικών έργων.

79. Μολονότι από τις περαιτέρω αναπτύξεις αυτού του ερμηνευτικού εγγράφου συνάγεται ότι ως κίνδυνοι ατυχημάτων, τους οποίους σκοπούν να αποτρέψουν οι βασικές απαιτήσεις σε σχέση με την ασφάλεια χρήσεως των δομικών έργων, νοούνται πρωτίστως οι κίνδυνοι που δημιουργούνται στο πλαίσιο της «συνήθους» χρήσεως των δομικών έργων [23], περιλαμβάνει η –μη εξαντλητική– απαρίθμηση των σχετικών κινδύνων και ειδών κινδύνων που δεν έχουν άμεση σχέση προς τη χρήση των δομικών έργων από τα πρόσωπα που εκτίθενται σε αυτούς και οι οποίοι ενδέχεται να πλήξουν ακόμη και πρόσωπα εκτός των εν λόγω δομικών έργων. Μεταξύ των προαναφερθέντων ειδών κινδύνων περιλαμβάνεται ο περιγραφόμενος στο σημείο 3.3.2.1 κίνδυνος τραυματισμών ή θανατηφόρων ατυχημάτων από την πρόσκρουση πιπτόντων αντικειμένων που είναι ενσωματωμένα στο δομικό έργο.

80. Η έννοια αυτή πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικά λαμβανομένης υπόψη της απαριθμήσεως ετερόκλιτων ειδών κινδύνων και κινδύνων στους οποίους αναφέρεται η «ασφάλεια χρήσεως» κατά την έννοια του παραρτήματος Ι της οδηγίας 89/106. Ως εκ τούτου, φρονώ ότι η έννοια αυτή μπορεί να περιλάβει και την ασφάλεια εργατών στο πλαίσιο εργασιών στην εξωτερική πλευρά ενός δομικού έργου [24].

81. Βάσει των ανωτέρω διαπιστώσεων, καταλήγω ότι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, μπορούν να συμβάλουν, λόγω της λειτουργίας που επιτελούν, στην εκπλήρωση των βασικών απαιτήσεων που περιγράφει το παράρτημα Ι της οδηγίας 89/106.

82. Κατόπιν των ανωτέρω, στο πρώτο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106, εφόσον κατασκευάστηκαν προκειμένου να είναι συνδεδεμένα, κατά τρόπο διαρκή, σε κάποιο δομικό έργο. Η υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106 δεν αποκλείει κατ' αρχήν τη δυνατότητα εφαρμογής άλλων οδηγιών που αφορούν την ασφάλεια των προϊόντων.

Γ — *Το δεύτερο ερώτημα*

83. Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο αν οι

23 — Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού του είδους των κινδύνων πρέπει να αναφερθούν οι κίνδυνοι «πτώση μετά από ολίσθηση», «πτώση μετά από σκόνταμμα/παραπάτημα» καθώς και «πτώση λόγω διαφορετικού επιπέδου ή απότομων ανοιγμάτων», που περιγράφονται στο σημείο 3.3.1.2 του ερμηνευτικού εγγράφου αριθ. 4 (παρατιθέμενο στην υποσημείωση 19).

24 — Στη συνάφεια αυτή, δεν μπορεί να μην αναφερθεί ότι από τη δημοσίευση του τίτλου και των στοιχείων αναφοράς των εναρμονισμένων προτύπων κατά την έννοια της οδηγίας 89/106 συνάγεται ότι από 1ης Νοεμβρίου 2006 το εναρμονισμένο πρότυπο ΕΝ 516/2006 έχει εφαρμογή μεταξύ άλλων σε εγκαταστάσεις επισκέψεως στέγης –διάδρομοι επικοινωνίας, κεφαλόσκαλα και σκαλιά στάσεως· βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής, στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών (ΕΕ 2009, C 309, σ. 1 επ.).

διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686.

84. Βάσει του σημείου 3.13.1.1 του ΕΝ 795, οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 περιλαμβάνουν μια «μόνιμη αγκύρωση» η οποία στερεώνεται σε κάθετες, οριζόντιες και κεκλιμένες επιφάνειες. «Μόνιμη αγκύρωση» κατά την έννοια του προτύπου αυτού είναι στοιχεία τα οποία είναι μονίμως στερεωμένα στο κτίσμα και επί των οποίων μπορεί να στερεωθεί μια διάταξη αγκυρώσεως ή ένα μέσο ατομικής προστασίας [25]. Ως εκ τούτου, βασικό εξάρτημα των διατάξεων αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 αποτελούν οι μόνιμες αγκυρώσεις οι οποίες στερεώνονται σε κτίσμα.

85. ΜΑΠ κατά την έννοια της οδηγίας 89/686 είναι, βάσει του άρθρου της 1, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, κάθε σύστημα ή μέσο το οποίο φοράει ή κρατάει ένα πρόσωπο. Δεδομένου ότι ένα πρόσωπο δεν μπορεί να φοράει ή να κρατάει τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, λόγω της φύσεως των διατάξεων αυτών, αποκλείεται κατ' αρχήν ο χαρακτηρισμός τους ως ΜΑΠ, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 89/686.

86. Τυχόν χαρακτηρισμός τέτοιων διατάξεων αγκυρώσεως ως ΜΑΠ, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, στοιχεία α΄ έως γ΄, προσκρούει, κατά την άποψή μου, και στην προϋπόθεση ότι σκοπός των ΜΑΠ δεν είναι να τα κρατάει ή να τα φοράει ένα πρόσωπο.

25 — Σημείο 3.5 του ΕΝ 795.

87. Κατά την άποψή μου, τυχόν χαρακτηρισμός των διατάξεων αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 ως ΜΑΠ, βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 3, της οδηγίας 89/686, αποκλείεται κατ' αρχήν για τον ίδιο λόγο.

88. Δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 3, της οδηγίας 89/686, κάθε σύστημα συνδέσεως που διατίθεται στην αγορά μαζί με το ΜΑΠ και χρησιμοποιείται για τη σύνδεση αυτού σε ένα άλλο εξωτερικό συμπληρωματικό σύστημα πρέπει να θεωρείται ως αναπόσπαστο τμήμα του εν λόγω ΜΑΠ, ακόμα και όταν το εν λόγω σύστημα συνδέσεως δεν προορίζεται να φοριέται ή να κρατιέται μόνιμα από τον χρήστη κατά τη διάρκεια της εκθέσεως στον κίνδυνο.

89. Οι ενάγουσες της κύριας δίκης υποστηρίζουν στη συνάφεια αυτή μεταξύ άλλων ότι οι μόνιμες αγκυρώσεις, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των διατάξεων αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 κατά την έννοια του ΕΝ 795, πρέπει να χαρακτηριστούν ως συστήματα συνδέσεως, κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως, μέσω των οποίων το ΜΑΠ συνδέεται σε ένα δομικό έργο.

90. Η επιχειρηματολογία αυτή δεν είναι πειστική.

91. Πράγματι, υπό το φως των γενικών διατάξεων του άρθρου 1, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 89/686, η κατηγορία των «συστημάτων συνδέσεως» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 3, μπορεί να περιλαμβάνει μόνον κινητά αντικείμενα τα οποία οι χρήστες μπορούν να φορούν ή να κρατούν. Η ανάλυση αυτή επιρρωννύεται από το γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 3, βάσει του οποίου δεν απαιτείται όπως το

σύστημα συνδέσεως προορίζεται να φοριέται ή να κρατιέται *μόνιμα* από τον χρήστη κατά τη διάρκεια της εκθέσεως στον κίνδυνο. Με τον τρόπο αυτόν επιβεβαιώνεται, τουλάχιστον εμμέσως, ότι ο χρήστης μπορεί κατά κανόνα να φορά ή να κρατά και τέτοια συστήματα συνδέσεως και ότι, ως εκ τούτου, πρέπει να πρόκειται κατ' αρχήν για κινητά αντικείμενα.

92. Στη συνάφεια αυτή, πρέπει να γίνει επίσης μνεία του σημείου 3.1.2.2 του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 89/686 το οποίο θέτει βασικές απαιτήσεις σε ΜΑΠ για την προστασία από πτώσεις από ύψος. Βάσει της διατάξεως αυτής, πρέπει τα ΜΑΠ, τα οποία έχουν σκοπό την προστασία σε περίπτωση πτώσεως από ύψος ή από τις συνέπειές της, να είναι εφοδιασμένα με διάταξη συγκρατήσεως του σώματος καθώς και ένα σύστημα το οποίο να μπορεί να συνδεθεί σε κάποιο ασφαλές σημείο αγκυρώσεως.

93. Δεδομένου ότι οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 μπορούν να θεωρηθούν στη συνάφεια αυτή ως «ασφαλή σημεία αγκυρώσεως», ενώ «ασφαλή σημεία αγκυρώσεως» κατά το σημείο 3.1.2.2 του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 89/686 δεν αποτελούν μέρος των ΜΑΠ, η διάταξη αυτή αποτελεί μια ακόμη επιβεβαίωση της ορθότητας της διαπιστώσεως ότι οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά το ΕΝ 795, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686.

94. Τέλος, πρέπει να αναφερθεί και το άρθρο 1, παράγραφος 4, της οδηγίας 89/686 κατά το οποίο τα ΜΑΠ, τα οποία καλύπτονται από άλλη οδηγία, η οποία επιδιώκει τους ίδιους σκοπούς με την παρούσα οδηγία, όσον αφορά τη διάθεση στην αγορά, την ελεύθερη κυκλοφορία και την ασφάλεια, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686. Όπως εξέθεσα και στο πλαίσιο της απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, εμπίπτουν στην οδηγία 89/106, εφόσον κατασκευάστηκαν προκειμένου να είναι κατά τρόπο διαρκή συνδεδεμένα σε κάποιο δομικό έργο [26]. Εάν τούτο συμβαίνει, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως καλύπτονται από την οδηγία 89/106. Ως εκ τούτου, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 4, πρώτη περίπτωση, θα εξαιρούνταν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686.

95. Βάσει των ανωτέρω, στο δεύτερο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686.

Δ — *Το τρίτο ερώτημα*

96. Με το τρίτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν μια διάταξη αγκυρώσεως, η οποία δεν εμπίπτει καθ' εαυτήν στην οδηγία 89/686, πρέπει εντούτοις να καλύπτεται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής, εάν προορίζεται να είναι

26 — Βλ. σημείο 82 των παρουσών προτάσεων.

συνδεδεμένη με ΜΑΠ το οποίο εμπίπτει στην οδηγία 89/686.

97. Στη συνάφεια αυτή, το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει, μεταξύ άλλων, στο σημείο 3.1.2.2 του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 89/686, δυνάμει του πρώτου εδαφίου του οποίου τα ΜΑΠ, που έχουν σκοπό την προστασία σε περίπτωση πτώσεως από ύψος ή από τις συνέπειες της, πρέπει να είναι εφοδιασμένα με διάταξη συγκρατήσεως του σώματος και σύστημα το οποίο να μπορεί να συνδεθεί σε κάποιο *ασφαλές σημείο αγκυρώσεως*. Δυνάμει του τρίτου εδαφίου του σημείου 3.1.2.2, ο κατασκευαστής πρέπει να καθορίζει ιδιαιτέρως στο ενημερωτικό σημείωμα όλα τα χρήσιμα δεδομένα που αφορούν τα *χαρακτηριστικά του ασφαλούς σημείου αγκυρώσεως*.

98. Συνεπώς, το τρίτο ερώτημα, ορθώς εκτιμώμενο, αφορά το αν η χρήση της εννοίας «ασφαλές σημείο αγκυρώσεως» του σημείου 3.1.2.2 του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 89/686 σημαίνει ότι και ο έλεγχος της ασφάλειας τέτοιων σημείων αγκυρώσεως πρέπει να γίνεται στο πλαίσιο της οδηγίας 89/686.

99. Στο ερώτημα αυτό πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση.

100. Πρώτον, πρέπει να τονιστεί ότι το γράμμα του σημείου 3.1.2.2 του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 89/686 δεν περιέχει σαφή στοιχεία ως προς το ότι τα σημεία αγκυρώσεως, στα οποία μπορούν να συνδεθούν τα ΜΑΠ, πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686. Το πρώτο εδάφιο του σημείου 3.1.2.2 περιέχει απλώς τη διαπίστωση ότι ΜΑΠ, που έχουν σκοπό την προστασία σε περίπτωση πτώσεως από ύψος ή από τις συνέπειές της, πρέπει να είναι κατασκευασμένα κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να συνδεθούν σε κάποιο ασφαλές σημείο αγκυρώσεως. Η τελευταία περίοδος περιλαμβάνει, στη συνάφεια αυτή, διατάξεις σχετικά με το περιεχόμενο των ενημερωτικών φυλλαδίων στα οποία πρέπει να παρέχονται, ενδεχομένως, και πληροφορίες σε σχέση με τα χαρακτηριστικά που πρέπει να συγκεντρώνει ένα ασφαλές σημείο αγκυρώσεως.

101. Ως εκ τούτου, φρονώ ότι το γράμμα του σημείου 3.1.2.2 του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας 89/686 δεν παρέχει πειστικά στοιχεία για την παραδοχή ότι η ασφάλεια των σημείων αγκυρώσεως, τα οποία προορίζονται να είναι συνδεδεμένα με κάποιο ΜΑΠ που εμπίπτει στην οδηγία 89/686, πρέπει πλέον να αποτελούν αντικείμενο ελέγχου και στο πλαίσιο της οδηγίας 89/686.

102. Η διαπίστωση αυτή επιρρωννύεται από τη συστηματική ερμηνεία της οδηγίας 89/686. Συναφώς, πρέπει μεταξύ άλλων να τονιστεί ότι το παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 89/686 καθορίζει απλώς τις βασικές απαιτήσεις ασφαλείας, τις οποίες πρέπει να πληρούν τα ΜΑΠ βάσει του άρθρου 3 της εν λόγω οδηγίας, προκειμένου να προστατεύεται η υγεία των χρηστών και να εξασφαλίζεται η ασφάλειά τους. Συνεπώς, το παράρτημα ΙΙ δεν εξετάζει το ζήτημα ποια προϊόντα εμπίπτουν στην οδηγία 89/686, αλλά αντιθέτως το ζήτημα ποιες απαιτήσεις πρέπει να πληρούν τα προϊόντα που εμπίπτουν στην οδηγία 89/686. Συνεπώς, το παράρτημα ΙΙ δεν αφορά κατ'

αρχήν το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686.

103. Βάσει των ανωτέρω, στο τρίτο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι στο πλαίσιο του ελέγχου αν ένα μέσο ατομικής προστασίας, το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686, πληροί τις βασικές απαιτήσεις της οδηγίας αυτής, είναι άνευ σημασίας το ερώτημα αν οι διατάξεις αγκυρώσεως, προς τις οποίες είναι συνδεδεμένο αυτό το μέσο ατομικής προστασίας, είναι ασφαλείς υπό τις προβλέψιμες συνθήκες χρήσεως.

Ε — *Το τέταρτο ερώτημα*

104. Με το τέταρτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν μια διάταξη αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, μπορεί να φέρει προαιρετικά τη σήμανση «CE» ως απόδειξη της συμφωνίας της προς την οδηγία 89/686 και/ή προς την οδηγία 89/106, εάν το Δικαστήριο καταλήξει ότι αυτές οι διατάξεις αγκυρώσεως ουδόλως εμπίπτουν στις ανωτέρω οδηγίες.

105. Κατ' αρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι στο πρώτο ερώτημα προσήκει, κατά την άποψή μου, η απάντηση ότι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106, εφόσον κατασκευάστηκαν προκειμένου να είναι συνδεδεμένες κατά τρόπο διαρκή προς κάποιο δομικό έργο [27].

106. Στο πλαίσιο της απαντήσεως του τέταρτου ερωτήματος, πρέπει να τονιστεί ότι τόσο βάσει συστηματικής όσο και βάσει τελολογικής ερμηνείας των σχετικών διατάξεων συνάγεται ότι προϊόντα, τα οποία δεν εμπίπτουν στις οδηγίες 89/686 και 89/106, δεν επιτρέπεται να φέρουν, βάσει των οδηγιών αυτών, τη σήμανση «CE».

107. Συναφώς, πρέπει να μνημονευθεί κατ' αρχάς η απόφαση 93/465, στο παράρτημα της οποίας, υπό το σημείο ΙΒ, παρατίθενται οι σημαντικότερες κατευθυντήριες γραμμές για την επίθεση και τη χρήση της σημάνσεως «CE» [28]. Βάσει αυτών των κατευθυντήριων γραμμών

— η σήμανση «CE» υποδηλώνει την πιστότητα προς το σύνολο των υποχρεώσεων που υπέχουν οι κατασκευαστές για το προϊόν βάσει των κοινοτικών οδηγιών

27 — Βλ. σημείο 82 των παρουσών προτάσεων.

28 — Η απόφαση 93/465 περιέχει κατ' ουσίαν τις επιταγές προς τον νομοθέτη των οδηγιών για την κατάρτιση των new-approach-οδηγιών. Ως εκ τούτου, οι γενικές κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση της σημάνσεως «CE» που εκτίθενται στο σημείο ΙΒ του παραρτήματος περιελήφθησαν στις new-approach-οδηγίες οι οποίες εκδόθηκαν μετά την έναρξη της ισχύος της αποφάσεως αυτής. Πέραν τούτου, με την οδηγία 93/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1993 (ΕΕ L 220, σ. 1), τροποποιήθηκαν και οι μέχρι τούδε εκδοθείσες new-approach-οδηγίες και εναρμονίστηκαν προς την απόφαση 93/465.

που προβλέπουν την επίθεσή της (σημείο ΙΒ, στοιχείο α΄),

— η σήμανση «CE» στα βιομηχανικά προϊόντα υποδηλώνει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έθεσε ή ανέθεσε την επίθεση της σημάνσεως βεβαιώθηκε ότι το προϊόν είναι σύμφωνο προς όλες τις οικείες συνολικές κοινοτικές οδηγίες και έχει υποβληθεί στις κατάλληλες διαδικασίες για την εκτίμηση της πιστότητας (σημείο ΙΒ, στοιχείο β΄),

— όλα τα βιομηχανικά προϊόντα τα οποία εμπίπτουν στις new-approach-οδηγίες πρέπει να φέρουν τη σήμανση «CE», εφόσον οι οδηγίες αυτές δεν προβλέπουν κάτι άλλο (σημείο ΙΒ, στοιχείο ε΄),

— τα κράτη μέλη θεσπίζουν όλες τις αναγκαίες διατάξεις εσωτερικού δικαίου για να αποκλείσουν κάθε πιθανότητα συγχύσεως και να αποτρέψουν οποιαδήποτε αθέμιτη χρήση της σημάνσεως «CE» (σημείο ΙΒ, στοιχείο ιβ').

108. Από τον συστηματικό συσχετισμό των οδηγιών αυτών συνάγεται, κατά την άποψή μου, σαφώς ότι προϊόντα μπορούν να φέρουν τη σήμανση «CE» μόνον εάν και καθ' ό μέτρο εμπίπτουν σε κάποια από τις new-approach-οδηγίες και πληρούν τις οριζόμενες σε αυτές απαιτήσεις [29].

109. Η τελολογική ερμηνεία των κρίσιμων διατάξεων άγει στο ίδιο αποτέλεσμα.

110. Το νόημα και ο σκοπός της σημάνσεως «CE» είναι η διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προϊόντων που φέρουν τη σήμανση αυτή [30]. Ως εκ τούτου, τόσο η οδηγία 89/106 όσο και η οδηγία 89/686 περιέχουν σαφείς διατάξεις οι οποίες ορίζουν ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαγορεύουν, να περιορίζουν ή να εμποδίζουν τη διάθεση στην αγορά των προϊόντων που φέρουν τη σήμανση «CE», εμπίπτουν στις ανωτέρω οδηγίες και πληρούν τις απαιτήσεις τους [31].

111. Με τη σήμανση «CE» δηλώνεται συναφώς στις αρμόδιες εθνικές αρχές ότι το προϊόν πληροί, κατά την άποψη του θέτοντος αυτό σε κυκλοφορία, τις απαιτήσεις των σχετικών new-approach-οδηγιών. Επομένως, ως προς τη λειτουργίας της, η σήμανση «CE»

29 — Βλ. Wagner, G., «Das neue Produktsicherheitsgesetz: Öffentlich-rechtliche Produktverantwortung und zivilrechtliche Folgen (Teil I)», *BB* 1997, σ. 2489, 2497.

30 — Βλ. σημείο 57 των παρουσών προτάσεων.

31 — Άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/686. Άρθρο 4, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με άρθρο 6 της οδηγίας 89/106.

απευθύνεται πρωτίστως προς τις εθνικές διοικήσεις [32].

112. Λαμβανομένων υπόψη αυτών των γενικών σκοπών της σημάνσεως «CE», δεν θα είχε απολύτως κανένα νόημα το να μπορούν να φέρουν τη σήμανση «CE» προϊόντα τα οποία δεν εμπίπτουν στις new-approach-οδηγίες. Σε σχέση με προϊόντα τα οποία δεν εμπίπτουν στις new-approach-οδηγίες, η χρήση της σημάνσεως «CE» δεν θα δημιουργούσε, όπως είναι προφανές, καμία υποχρέωση των κρατών μελών να αναγνωρίσουν τη συμφωνία των προϊόντων αυτών με ένα απολύτως εναρμονισμένο επίπεδο προστασίας. Συνεπώς, η τιθέμενη σε τέτοια προϊόντα σήμανση «CE» δεν θα μπορούσε να συνιστά συμβολή στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών σε σχέση με τα προϊόντα αυτά.

113. Η επίθεση της σημάνσεως ΕΚ επί προϊόντων, τα οποία δεν εμπίπτουν στις new-approach-οδηγίες, θα προξενούσε επίσης μεγάλη σύγχυση, διότι στην περίπτωση αυτή δεν θα μπορούσε πλέον ουδόλως να γίνει αντιληπτό τι ακριβώς πιστοποιεί η σήμανση «CE» όταν τίθεται σε ένα συγκεκριμένο προϊόν. Τούτο θα απέβαινε επιζήμιο σε τελευταία ανάλυση και για την προστασία των καταναλωτών [33].

114. Βάσει των ανωτέρω, το άρθρο 30, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 339/93 του Συμβουλίου [34], που ισχύει από 1ης Ιανουαρίου 2010, ρητώς διευκρινίζει ότι η σήμανση «CE» τίθεται μόνο σε προϊόντα για τα οποία προβλέπεται η επίθεσή της από ειδική κοινοτική νομοθεσία εναρμονίσεως και σε κανένα άλλο προϊόν [35].

115. Βάσει των ανωτέρω, στο τέταρτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι δεν επιτρέπεται να τίθεται επί διατάξεως

32 — Klindt, T., «Das Recht der Produktsicherheit: ein Überblick», *VersR* 2004, σ. 296, 298. Βλ., επίσης, van Rienen, W. και Wasser, U., *EG-Recht der Gas- und Wasserversorgungstechnik*, Βόννη, 1999, σημείο 139, οι οποίοι τονίζουν ότι η σημασία της σημάνσεως «CE» εξαντλείται στο γεγονός ότι δηλώνει στις εθνικές αρχές εποπτείας της αγοράς ότι η διαδικασία για την αξιολόγηση της συμφωνίας του προϊόντος προς τις βασικές απαιτήσεις των κρίσιμων οδηγιών πραγματοποιήθηκε και ότι, ως εκ τούτου, το προϊόν έχει βάσει του κοινοτικού δικαίου αξίωση ανεμπόδιστης προσβάσεως στην αγορά και χρήσεως σε όλα τα κράτη μέλη. Βλ., επίσης, Strübbe, K., *Die Neuordnung des deutschen Konformitätsbewertungssystems*, Regensburg 2006, σ. 120 επ.· Kapoor, A. και Klindt, T., «"New Legislative Framework" im EU-Produktsicherheitsrecht – Neue Marktüberwachung in Europa?», *EuZW* 2008, σ. 649, 651.

33 — Το γεγονός ότι πρέπει πλέον να συνεκτιμάται σε αυτόν τον τομέα δικαίου και η διάσταση της προστασίας των καταναλωτών απορρέει μεταξύ άλλων από την 30ή αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 768/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για κοινό πλαίσιο εμπορίας των προϊόντων και για την κατάργηση της αποφάσεως 93/465/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 218, σ. 82). Στη σκέψη αυτή επισημαίνεται μεταξύ άλλων ότι η σήμανση «CE» θα πρέπει να είναι η μόνη σήμανση συμμορφώσεως που υποδηλώνει ότι το προϊόν είναι σύμφωνο με την κοινοτική νομοθεσία εναρμονίσεως, ότι ωστόσο μπορεί να εφαρμόζονται και άλλες σημάνσεις εφόσον συμβάλλουν στη βελτίωση της προστασίας των καταναλωτών και δεν εμπίπτουν στην κοινοτική νομοθεσία περί εναρμονίσεως. Βλ., επίσης, Lenz, C. και Scherer, J., «Ist die Anbringung von Qualitätszeichen nationaler Prüfungsorganisationen neben CE-Kennzeichnungen zulässig?», *EWS* 2001, παράρτημα 3 στο τεύχος 11, σ. 4 επ., οι οποίοι χαρακτήρισαν την προστασία των καταναλωτών και των χρηστών από παραπλανητικά στοιχεία, ήδη υπό το κράτος ισχύος της αποφάσεως 93/465, ως δευτερεύοντα σκοπό της σημάνσεως «CE».

34 — ΕΕ L 218, σ. 30.

35 — Και το άρθρο R11 του παραρτήματος Ι της αποφάσεως 768/2008 προβαίνει συναφώς στη ρητή διαπίστωση ότι η σήμανση «CE» υπόκειται στις γενικές αρχές του άρθρου 30 του κανονισμού 765/2008.

αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, σήμανση «CE» ως απόδειξη της συμφωνίας της προς κάποια οδηγία στην οποία η διάταξη αυτή δεν εμπίπτει.

ΣΤ — *Το πέμπτο ερώτημα*

116. Το αιτούν δικαστήριο έθεσε το πέμπτο ερώτημα στην περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο αποφανθεί επί των ανωτέρω προδικαστικών ερωτημάτων ότι οι εν λόγω διατάξεις αγκυρώσεως δεν εμπίπτουν μεν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 89/686 και 89/106, πλην όμως μπορούν να φέρουν, προαιρετικά, τη σήμανση «CE» όπως ορίζουν οι ανωτέρω οδηγίες.

117. Στην περίπτωση αυτή, το αιτούν δικαστήριο ερωτά με ποιον τρόπο θα έπρεπε να εξεταστεί, προκειμένου να τεθεί προαιρετικά η σήμανση «CE», το αν διατάξεις αγκυρώσεως, οι οποίες δεν εμπίπτουν στις οδηγίες 89/686 και 89/106, πληρούν τις προϋποθέσεις που τάσσουν οι εν λόγω οδηγίες.

118. Όπως ελέχθη ανωτέρω, αποκλείεται η προαιρετική χρήση της σημάνσεως «CE». Ως εκ τούτου, το πέμπτο ερώτημα είναι άνευ αντικειμένου. Συνεπώς, δεν χρήζει περαιτέρω εξετάσεως.

Ζ — *Το έκτο ερώτημα*

119. Με το έκτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν οι διατάξεις και οι ορισμοί του ΕΝ 795 για τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 πρέπει να θεωρούνται κοινοτικό δίκαιο το οποίο μπορεί να ερμηνεύσει το Δικαστήριο.

120. Για την ορθή ερμηνεία του ερωτήματος αυτού πρέπει να τονιστεί ότι το ΕΝ 795 ορίζει τις απαιτήσεις της διαδικασίας ελέγχου για διατάξεις αγκυρώσεως πέντε διαφορετικών κατηγοριών οι οποίες χαρακτηρίζονται με τα αλφαβητικά γράμματα Α έως Ε. Βάσει του προτύπου αυτού, οι δομικές άγκυρες κατατάσσονται στην κατηγορία Α, οι κινητές διατάξεις αγκυρώσεως στην κατηγορία Β, οι διατάξεις αγκυρώσεως με εύκαμπτα οριζόντια στηρίγματα ασφαλείας στην κατηγορία Γ, οι διατάξεις αγκυρώσεως με άκαμπτες οριζόντιες σιδηροτροχιές ασφαλείας στην κατηγορία Δ και οι διατάξεις αγκυρώσεως που συγκρατώνται από το δικό τους βάρος στην κατηγορία Ε.

121. Το ΕΝ 795 έγινε δεκτό από το CEN στις 19 Μαρτίου 1996 και δημοσιεύθηκε από την Επιτροπή στις 12 Φεβρουαρίου 2000 στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 89/686 ως εναρμονισμένο πρότυπο κατά την έννοια της οδηγίας αυτής [36]. Εντούτοις, η δημοσίευση αυτή πραγματοποιήθηκε υπό τη ρητή επιφύλαξη ότι δεν αφορά τις διατάξεις των

36 — Ανακοίνωση της Επιτροπής της 12ης Φεβρουαρίου 2000 (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 6).

κατηγοριών Α (δομικές άγκυρες), Γ (διατάξεις αγκυρώσεως με εύκαμπτα οριζόντια στηρίγματα ασφαλείας) και Δ (διατάξεις αγκυρώσεως με άκαμπτες οριζόντιες σιδηροτροχιές ασφαλείας), και ότι, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι οι εξοπλισμοί αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις της οδηγίας 89/686.

122. Λαμβανομένης υπόψη της ιδιαίτερης περιστάσεως ότι η Επιτροπή δεν δέχθηκε τις απαιτήσεις και διαδικασίες ελέγχου του ΕΝ 795 για τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α ως εναρμονισμένου προτύπου κατά την έννοια της οδηγίας 89/686 και προέβη σε δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα, το ΕΝ 795 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εναρμονισμένο πρότυπο κατά την έννοια της οδηγίας 89/686 σε σχέση με τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 [37].

123. Τούτο σημαίνει ότι το ΕΝ 795 μπορεί να θεωρηθεί εναρμονισμένο πρότυπο κατά την έννοια της οδηγίας 89/686 μόνο σε σχέση με τις διατάξεις αγκυρώσεως των κατηγοριών Β και Ε. Αντιθέτως, σε σχέση με τις διατάξεις αγκυρώσεως των κατηγοριών Α, Γ και Δ πρέπει να χαρακτηριστεί ως μη εναρμονισμένο πρότυπο τεχνικής φύσεως το οποίο έχει καταρτιστεί από έναν ιδιωτικό οργανισμό τυποποιήσεως [38]. Για τον λόγο αυτόν και μόνον, πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση στο ερώτημα του αιτούντος δικαστηρίου αν οι διατάξεις και οι ορισμοί του ΕΝ 795 για τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 πρέπει να θεωρούνται κοινοτικό δίκαιο.

124. Βάσει των ανωτέρω, στο έκτο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το ΕΝ 795 δεν μπορεί να θεωρηθεί κοινοτικό δίκαιο, σε σχέση με τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του προτύπου αυτού, το οποίο μπορεί να ερμηνεύσει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Η — *Το έβδομο και το όγδοο ερώτημα*

125. Στην περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο αποφανθεί ότι είναι αρμόδιο για την ερμηνεία του ΕΝ 795 σε σχέση με τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του προτύπου αυτού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά με το έβδομο και το όγδοο ερώτημά του με ποιον τρόπο οι προβλεπόμενες στο πρότυπο αυτό δοκιμές της στατικής και της δυναμικής αντοχής

37 — Βλ. Gambelli, F., *Aspects juridiques de la normalisation et de la réglementation technique européenne*, Παρίσι, 1994, σ. 17 επ., ο οποίος επισημαίνει ότι ένα εναρμονισμένο πρότυπο είναι ένα ευρωπαϊκό πρότυπο που έχει καταρτίσει ο CEN και το οποίο έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Ένα από τα χαρακτηριστικά αυτά είναι ότι το ευρωπαϊκό πρότυπο που καταρτίζει ο CEN γίνεται δεκτό από την Επιτροπή και εν συνεχεία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα.

38 — Βλ. Jarass, H., «Probleme des Europäischen **Bauprodukten**rechts», *NZBau* 2008, σ. 145, 146, ο οποίος χαρακτηρίζει τα πρότυπα που έχουν καταρτίσει οι ευρωπαϊκοί φορείς τυποποιήσεως, χωρίς εντολή και/ή έγκριση της Επιτροπής, ως μη εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα τα οποία περιλαμβάνουν αμιγώς τεχνικές γνώσεις.

αυτών των διατάξεων αγκυρώσεως πρέπει να πραγματοποιούνται. Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο ερωτά μεταξύ άλλων αν οι δοκιμές αυτές πρέπει να πραγματοποιούνται υπό τις προβλέψιμες συνθήκες χρήσεως (έβδομο ερώτημα) και λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών χρήσεως που δίδει ο κατασκευαστής (όγδοο ερώτημα).

126. Δεδομένου ότι το ΕΝ 795 δεν μπορεί να θεωρηθεί, κατά την άποψή μου, ως κοινοτικό δίκαιο σε σχέση με τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1 το οποίο μπορεί να ερμηνεύσει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, το έβδομο και το όγδοο ερώτημα στερούνται αντικειμένου. Συνεπώς, δεν χρήζουν περαιτέρω αναλύσεως.

VIII — Πρόταση

127. Βάσει των ανωτέρω εκτιμήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα ερωτήματα του Rechtbank's-Gravenhage ως εξής:

«1) Διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών, εφόσον κατασκευάστηκαν προκειμένου να είναι κατά τρόπο διαρκή συνδεδεμένα με κάποιο δομικό έργο. Η υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/106 δεν αποκλείει κατ' αρχήν τη δυνατότητα εφαρμογής άλλων οδηγιών που αφορούν την ασφάλεια των προϊόντων.

2) Οι διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας.

3) Στο πλαίσιο του ελέγχου αν ένα μέσο ατομικής προστασίας, το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/686, πληροί τις βασικές απαιτήσεις της οδηγίας αυτής, είναι άνευ σημασίας το ερώτημα αν οι διατάξεις αγκυρώσεως, προς τις οποίες μπορεί να συνδεθεί αυτό το μέσο προστασίας, είναι ασφαλείς υπό τις προβλέψιμες συνθήκες χρήσεως.

4) Επί διατάξεως αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του ΕΝ 795, δεν επιτρέπεται να τίθεται η σήμανση "CE" ως απόδειξη της συμφωνίας της με μια οδηγία στην οποία δεν εμπίπτει.

5) Το ΕΝ 795 δεν μπορεί να θεωρηθεί, σε σχέση με τις διατάξεις αγκυρώσεως της κατηγορίας Α1, κατά την έννοια του προτύπου αυτού, ως κοινοτικό δίκαιο το οποίο μπορεί να ερμηνεύσει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.»